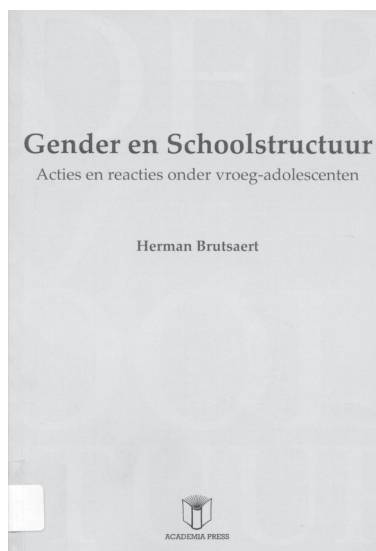
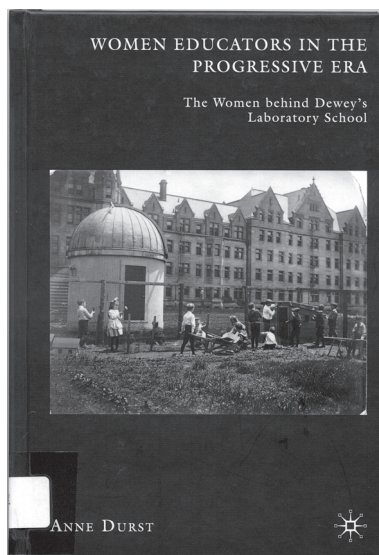

Vrouwen en onderwijs

>> Samenstelling: Carine Tavernier

In deze rubriek vind je didactisch, roldoorbrekend materiaal bestemd voor alle onderwijsniveaus en het vormingswerk. De boeken en de lespakketten zijn voorzien van een korte beschrijving

Alle vermelde publicaties kan je raadplegen in het documentatiecentrum RoSa

Boeken

Bagilhole Barbara, White Kate (eds.)

Gender, power and management: a cross-cultural analysis of higher education

New York: Palgrave MacMillan, 2011.
– 216 p.

ISBN 978-0-230-23225

Leidinggevende functies in het hoger onderwijs worden niet meer uitsluitend door mannen ingevuld. Het aantal vrouwen in deze functies varieert echter van land tot land. Het traditionele mannelijke carrière-model is in veel landen nog altijd de weg naar de academische top zoals uit deze studie blijkt. De stand van zaken in acht landen wat betreft vrouwen aan de top in het hoger onderwijs werd geanalyseerd. Het onderzoek wil nagaan welke impact de vrouwen hebben op de academische wereld en waar er moet bijgestuurd worden om meer vrouwen in managementfuncties te krijgen. Met dit doel werden mannen en vrouwen geïnterviewd. Zo kregen ze onder meer de kans om elkaars functioneren te beoordelen. Eén van de conclusies van het onderzoek was dat een gemengd managementsteam garant staat voor een betere besluitvorming.

> gender/macht/leidinggevende beroepen/gelijke kansen/loopbaan/hoger onderwijs/management/universiteiten/wetgeving/international

DIII3g/0041

Brutsaert Herman

Gender en schoolstructuur: acties en reacties onder vroeg-adolescenten

Gent: Academia Press, 2010. – 227 p.
ISBN 978-90-382-1675-1

Sinds de jaren negentig is het algemeen secundair onderwijs in België gemengd. Veel onderzoek naar de effecten van deze beslissing is er vooraf niet gemaakt. Deze studie wil hieraan verhelpen. In dit onderzoek werd de impact van gender in gemengde en

niet-gemengde scholen onderzocht. Uit de verzamelde data blijkt ondermeer dat meisjes in gemengde scholen minder kans maken om door te stromen naar een top-studierichting dan meisjes - met gelijk(w)aardige eigenschappen - in de niet-gemengde scholen. Verder werd aangetoond dat meisjes over het algemeen genomen minder assertiviteit aan de dag leggen in de gemengde scholen. Uit de analyse van het onderzoek, gesteund door de resultaten van buitenlands onderzoek, kan men, volgens de onderzoekers, suggereren dat in verschillende opzichten gescheiden onderwijs iets positiefs inhoudt voor meisjes. De onderzoekers komen tot het besluit dat bijsturingen in het gemengde onderwijs op sociaal en pedagogisch-didactisch vlak wenselijk zijn.

> onderwijs/gender/secundair onderwijs/gescheiden onderwijs/co-educatie/scholieren/attitude/België/onderzoek
DII 3d/0030

Durst Anne

Women educators in the progressive era: the women behind Dewey's laboratory school
New York: Palgrave MacMillan, 2010.
- 241 p.
ISBN 978-0-230-61073-6

In 1896 richtte John Dewey, een Amerikaanse filosoof en pedagoog, 'the Laboratory School' in Chicago op. Hij was een sterke promotor van de democratie. Voor hem betekende democratie meer dan een staatsvorm, het was een manier van leven. Dit uitte zich ook in zijn ideeën over het onderwijs. Het bestaande schoolsysteem was gefocust op memoriseren en reproduceren. Dewey zocht het meer in het actieve doen en kijken wat er gebeurt. Een moderne maatschappij had nood aan creatieve en zelfstandig denkende individuen. In zijn Laboratory School werd volop geëxperimenteerd met deze ideeën. De leerkrachten vormden hierbij een belangrijke schakel. Mannen en vrou-

wen werkten samen op voet van gelijkheid. De auteur laat vier vrouwen aan het woord die via hun geschriften hun ervaringen met dit experiment beschrijven. Veel van deze vrouwen waren wat toen 'New Women' werden genoemd, hooggeschoolde en onafhankelijke vrouwen die zich een plaats veroverden in de publieke ruimte. Hun bijdragen tot het succes van dit pedagogisch experiment werden niet altijd ten volle erkend, deze publicatie zet dit verzuim alsnog recht.

> onderwijs/leraren/pedagogie/Camp Katherine/Camp Anna/Harmer Althea/Hill Mary/Verenigde Staten/20e eeuw
DII 3f/0135

Ferrebe Alice, Tolan Fiona (eds.)

Teaching gender
Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2012.
- 212 p.
ISBN 978-0-230-25252-3

Gender is een zeer aanwezige topic in het vak Engelse taal en literatuurwetenschap aan Britse universiteiten. Of het nu gaat over poëzie, teksten van Shakespeare of een cursus creatief schrijven het thema gender komt vroeg of laat op de proppen. In deze bundeling essays schrijven docenten Engelse literatuur over hun ervaringen met het doceren van gender in hun vakgebied. Over gender als theoretisch concept is al veel geschreven maar over de pedagogische implicaties voor het vakgebied Engelse taal en literatuur minder. De bijdragen beperken zich niet alleen tot de Britse universiteiten, met bijdragen over China en Turkije kijken de samenstellers over de grenzen heen.

> onderwijs/gender/pedagogie/feminisme/theorieën/universiteiten/studenten/queer theory/mannelijkheid/taalwetenschap/populaire cultuur/literatuur/vrouwenstudies/Groot-Brittannië/China/Turkije
DIII3f/0042

Laker Jason, Davis Tracy C. (ed.)

Masculinities in higher education: theoretical and practical considerations

New York: Routledge, 2011. 231 p.
ISBN 978-0-415-87464-9

In de laatste decennia is er veel veranderd voor vrouwen, ze namen geen genoegen meer met de traditionele sekserollen, gingen uit werken en studeren. In het hoger onderwijs zijn ze ruim vertegenwoordigd. Die veranderende sekserollen hebben ook hun invloed op wat als mannelijk en vrouwelijk beschouwd wordt. De traditionele rol die mannen vroeger hadden als kostwinner wordt door de toenemende arbeidsparticipatie van vrouwen ondergraven. De invulling van wat mannelijkheid is en hoe de mannelijke identiteit er dan kan uitzien is in volle evolutie. De verschillende bijdragen in deze publicatie dragen hun steentje bij in dit proces. In concreto wordt de ontwikkeling van de mannelijke identiteit in het hoger onderwijs vandaag onderzocht en praktische aanbevelingen gegeven voor het scheppen van een gunstig leeromgeving voor mannen.

> hoger onderwijs/universiteiten/mannen/sekserollen/theorieën/pedagogie/identiteit/mannelijkheid/theorieën/manbeelden/holebi's/participatie/sociale klasse/gehandicapten/gezondheid/Verenigde Staten
DIII3a/0063

Lehr Susan

Beauty, brains, and brawn: the construction of gender in children's literature

Portsmouth: Heinemann, 2001. - 211 p.
ISBN 0-325-00284-3

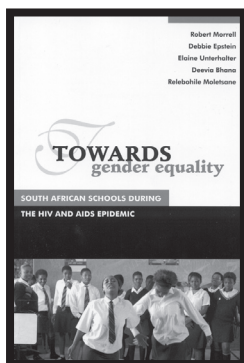
Kinderen zijn actieve vormgevers van hun eigen identiteit en gender. Zij beïnvloeden elkaar en hun omgeving en worden op hun beurt door hun omgeving beïnvloed. Met dit in het achterhoofd kan men de sekserollen traditioneel of op een meer alternatieve manier invullen. Rolmodellen

zijn in deze erg belangrijk zoals de beeldvorming in kinderboeken. Kinderen pikken al heel vroeg signalen op van ouders en omgeving van wat als gepast (gender)gedrag wordt beschouwd. De auteurs bekijken dan ook hoe het zit met de al dan niet stereotiepe beeldvorming in prentboeken voor de allerkleinsten. Ook de Harry Potter boeken worden door een genderbril gelezen. Verder worden ook nog populaire jeugdreeksen en historische romans tegen de gender meetlat gehouden. In het slot hoofdstuk wordt op het belang van de schoolliteratuur gewezen. Leerkrachten kunnen hier een belangrijke hefboom in zijn in het creëren van een genderbewuste schoolbibliotheek en leeslijsten.

> kinderliteratuur/gender/stereotypering/vrouwbeelden/manbeelden
DII 1a/0063

Morrell Robert (e.a.)

Towards gender equality: South African schools during the HIV and AIDS epidemic

South Africa:
University of
KwaZulu-Natal
Press, 2009.
– 223 p.
ISBN 978-1-
86914-175-2

Het beeld van Zuid-Afrika van na de apartheid is er één van een land met enorme problemen: sociale ongelijkheid, geweld en de ravage die aids onder de bevolking aanricht. Tegen deze achtergrond vond het onderzoek plaats naar gelijke kansen in Zuid-Afrikaanse scholen. De onderzoekers proberen een beeld te krijgen van hoe scholen het begrip gelijke kansen omschrijven en in de praktijk proberen te realiseren. Ze laten de geboekte vooruitgang zien maar schuwen ook niet de obstakels die nog overwonnen moeten worden. De impact

van armoede, geweld, etniciteit en aids op het realiseren van gelijke kansen vormt het kader waarbinnen het onderzoek gebeurt. Het gevoerde gelijkemansbeleid van twee basisscholen en twee secundaire scholen worden belicht.

> gender/onderwijs/gelijke kansen/AIDS/seropositieven/seksualiteit/seksuele vorming/leraren/mannelijkheid/basisonderwijs/secundair onderwijs/Zuid-Afrika
DII 4f/0064

National Research Council of the National Academies

Gender differences at critical transitions in the careers of science, engineering, and mathematics faculty
Washington D.C.: The National Academies Press, 2010. – 365 p.
ISBN 0-309-11463-2

Vrouwen zijn goed vertegenwoordigd aan de universiteiten, althans als studentes. Wanneer we naar het aantal vrouwelijke hoogleraren aan universiteiten kijken kleurt het plaatje niet zo goed. Het Amerikaans congres wilde er meer over weten en gaf het National Research Council of the National Academies de opdracht om een stand van zaken op te maken. Het onderzoek richtte zich naar de wetenschappelijke en ingenieursfaculteiten. Onderzoekstopics waren: het aanwervingsbeleid, professionele activiteiten (doceren of onderzoeken) en promotiekansen. De resultaten van het onderzoek, gelardeerd met heel wat cijfermateriaal, worden in deze publicatie gepresenteerd.

> hoger onderwijs/universiteiten/loopbaan/wetenschap/ingenieurs/wiskunde/man-vrouwverschillen/wetenschappelijke beroepen/cijfermateriaal/Verenigde Staten
EII g/0413

Rivers Caryl, Barnett Rosalind C.

The truth about girls and boys: challenging toxic stereotypes about our children

New York: Columbia University Press, 2011. – 227 p.
ISBN 978-0-231-15162-7

Artikelen en boeken over genderverschillen zijn niet meer uit de media te slaan. Teneur van de informatie is dat er grote verschillen zouden bestaan tussen jongens en meisjes. Verschillen die zich uiten in verschillende aanleg en prestaties inzake verbale capaciteiten en wiskunde. Dit wordt allemaal' gestaafd 'met wetenschappelijk onderzoek. Deze boodschap is alomtegenwoordig en is eigenlijk een terugkeer van de oude stereotiepen over jongens en meisjes. Recent wetenschappelijk onderzoek wijst het tegendeel aan. Op cognitief vlak lijken meisjes en jongens meer op elkaar dan dat ze verschillen. Dit is een belangrijke vaststelling in het licht van wat er in de VS aan het gebeuren is. Er wordt daar meer en meer gepleit om op basis van de 'aangeboren' verschillen jongens en meisjes voor bepaalde vakken apart onderwijs te geven. De auteurs plaatsen tegenover deze stroom van wat zij pseudo-wetenschap en twijfelachtig onderzoek noemen hun bevindingen.

> meisjes/jongens/man-vrouwverschillen/stereotypering/onderwijs/gescheiden onderwijs/leerprocessen/wiskunde/leesgedrag/speelgoed/agressie/zorg/Verenigde Staten
FII p/0587

Van Lierop-Debrauwer, Duijx Toin (red.)

Iedereen leest!: een doorgaande leeslijn voor meisjes én jongens: bijdragen aan het gelijknamige symposium op 27 januari 2010
Tilburg: Tilburg University, 2011–146 p.
ISBN 978-94-6167-029-8

De laatste jaren maakte men zich zorgen over het leesgedrag van jonge-

ren. *Lezen ze nog wel? Jawel er wordt door onze jeugd nog volop gelezen zo blijkt uit onderzoeken. Anders dan vroeger neemt het lezen van het computerscherm toe. Niet veranderd zijn de verschillen in leesgedrag tussen jongens en meisjes. Deze laten lezen niet alleen meer dan de jongens maar zij kiezen ook voor andere boeken. Het Tilburgse symposium over lezen, jeugdliteratuur en leesonderwijs besloot voor haar vijfentwintigste editie het verschil in leesgedrag tussen meisjes en jongens als thematenemen. Verschillende vragen werden opgeworpen: waar komen die leesverschillen vandaan? Zijn ze aangeboren of aangeleerd? Wanneer ontstaan deze verschillen? En natuurlijk de belangrijkste vraag hoe kan hier aan verholpen worden? Al deze vragen worden meegenomen in de verschillende bijdragen van het symposium die in deze uitgave gebundeld zijn.*

> leesgedrag/jongens/meisjes/man-vrouwverschillen/congressen/
Nederland

DII 3a/0279

Artikelen

Cartesian and corporeal agency: women's studies students' reflections on body experience/Liimakka Satu

> Gender and Education, vol. 23, nr. 7, december 2011, p. 811-823
> studenten/vrouwenstudies/vrouwelijkheid/identiteit/outerlijk/Finland

'Hope in failure': A level students, discursive agency, post-feminism and feminism/Taylor Carol A.

> Gender and Education, vol. 23, nr. 7, december 2011, p. 825-841
> universiteiten/feminisme/studenten/attitude/Groot-Brittannië

Masculinity and social class, tradition and change: the production of 'young Christian gentlemen' at an elite Australian boy's school/Proctor Helen

> Gender and Education, vol. 23, nr. 7, December 2011, p. 843-856

'They didn't tell me anything': women's literacies and resistance in rural Mexico/Meyers Susan V.

> Gender and Education, vol. 23, nr. 7, december 2011, p. 857-871
> onderwijs/analfabetisme/plattelandsvrouwen/participatie/Mexico

Shaping futures and feminisms: Qur'anic schools in West African francophone fiction/Edwin Shirin

> Gender and Education, vol. 23, nr. 7, december 2011, p. 873-888
> onderwijs/religie/meisjes/islam/vrouwbeelden/Afrika/feminisme

Similarities and differences in collegiality/managerialism in Irish and Australian universities/O'Connor Pat, White Kate

> Gender and Education, vol. 23, nr. 7, december 2011, p. 903-919
> gender/universiteiten/collega's/managers/Ierland/Australië

Probleemgedrag in de klas. Een juf of een meester, maakt het wat uit?

> Raffia, jrg. 23, nr. 4, december 2011, p. 7-9
> onderwijs/leraren/onderzoek/man-vrouwverschillen/Nederland

Female paths to adulthood in a country of 'genderless gender'/Lahelma Elina

> Gender and Education, vol.24, nr. 1, January 2012, p. 1-13
> gender/onderwijs/gelijke kansen/Finland

Exploring woman university physics students 'doing gender' and 'doing physics'/Danielsson Anna T.

> Gender and Education, vol. 24, nr. 1, January 2012, p. 25-39
> studenten/ natuurkunde/gender/universiteiten/Zweden

Who cares? Gender dynamics in the valuing of extra-curricular activities in higher education/Stevensson Jacqueline, Clegg Sue

> Gender and Education, vol. 24, nr. 1,

January 2012, p. 41-55

> gender/hoger onderwijs/studenten/arbeid/identiteit/Groot-Brittannië

Bodies as objects of pedagogic power relations/Perumal Juliet Christine

> Gender and Education, vol. 24, nr. 1, January 2012, p.57-71
> gender/leraren/feminisme/pedagogie/universiteiten/Zuid-Afrika

The W(h)ine Club: women finding joy in academic work/Selepe Mosa e.a.

> Gender and Education, vol. 24, nr. 1, January 2012, p. 73-82
> onderzoek/wetenschappelijke beroepen/universiteiten

(Re)Configuring masculinities in an ethnic-centric Australian community school: complexity and contradictions/Godinho Sally, Garas Dimitri

> Gender and Education, vol.24, nr. 1, January 2012, p. 83-99
> Jongens/secundair onderwijs/manne-lijkheid/etniciteit/identiteit/Australië

The game within the game: girls' underperforming position in physical education/Fagrell Birgitta e.a.

> Gender and Education, vol. 24, nr. 1, January 2012, p. 101-118
> meisjes/sport/gender/lichaam/secundair onderwijs/Zweden

I blame the mother: educating parents and the gendered nature of parenting orders/Peters Eleanor

> Gender and Education, vol. 24, nr. 1, January 2012, p. 119-130
> moeders/onderwijs/opvoeding/Groot-Brittannië

'Handigheid is niet alleen weggelegd voor jongens' Technogirls-dag lokt 662 meisjes naar technologiebedrijven

> De Standaard, 2 februari 2012
> meisjes/basisonderwijs/technologie/studiekeuze/België

Vrouwen stoten niet door tot top universiteit

> De Morgen, 2 maart 2012